

Namens de drie organiserende instellingen – het Nederlands Auschwitz Comité, het NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies en de Sociale Verzekeringsbank – heet ik u allen van harte welkom bij deze twintigste editie van de ‘Nooit Meer Auschwitz’ Lezing.

Allow me to extend a special warm welcome to Mrs. Oleksandra Matviichuk. We are deeply honored to have you with us this afternoon and sincerely grateful that you have accepted our invitation to deliver this significant twentieth ‘Auschwitz Never Again Lecture’.

I would also like to extend a warm welcome to your Excellencies, Ambassadors, and high representatives of the countries present here today.

Uw aanwezigheid vandaag onderstreept het belang van onze gemeenschappelijk strijd tegen discriminatie, onderdrukking en onrecht.

Mijn naam is Linda Clewits. Ik ben onlangs Jacques Grishaver opgevolgd als voorzitter van het Nederlands Auschwitz Comité, nadat ik vele jaren naast en met hem in het comité heb gewerkt.

Op deze plek wil ik hem nogmaals danken voor zijn jarenlange inzet als voorzitter van het Nederlands Auschwitz Comité.

Het Nederlands Auschwitz Comité is opgericht door overlevenden van de Shoah die uit Auschwitz Birkenau terugkwamen in een Nederland dat hen met beschamende onverschilligheid heeft ontvangen.

Maar de overlevenden vonden dat ze de wereld moesten vertellen wat hun was overkomen zodat men zou weten wat hun hartenkreet “Nooit Meer Auschwitz” ten diepste betekent.

Uit de ondergang van de Nederlands Joden, zoals professor Jacques Presser de moord op 102 duizend Nederlandse Joden omschreef, zouden lessen moeten worden getrokken om te voorkomen dat zoiets ooit weer zou kunnen gebeuren.

Als ik een opsomming zou maken van wat er zich op dit moment allemaal afspeelt in de wereld, zou je het hoofd moedeloos kunnen laten hangen en concluderen dat de wereld geen lering heeft willen trekken uit de lessen van Auschwitz.

Een eindeloze opsomming van de misdaden tegen de menselijkheid, ompant bijna de gehele aardbol.

Van het lot van de Oeigoeren in China, het Midden-Oosten waar de volle omvang van de misdaden van Syrische machthebbers ons voorstellingsvermogen ver te boven gaat, tot het lijden van de gewone burgers van Gaza, die klem zitten tussen twee partijen die in een meedogenloze strijd verwickeld zijn.

Soedan, waar de gruweldaden in Darfur nauwelijks tot onze verbeelding doordringen en de noodkreten van de slachtoffers ongehoord blijven.

In het Oosten van Congo werden en worden miljoenen mensen gedood in een strijd die voornamelijk om het bezit van delfstoffen draait.

En toch is ook het lijden van de Congolezen iets waar wij uit onwetendheid van weg kijken.

Ik kan deze opsomming van wat de mens de mens kan aandoen nog veel langer maken.

Deze middag staat in het teken van het vertellen van wat er gebeurt en wat is gebeurd en van het teruggeven van de namen aan hen die in de statistieken slechts als nummers bestonden.

Het lijkt wel alsof het niet erger kan maar dat kan wel.

We mogen dus niet weggijken, voor niets niet, ook al doet het ons soms zelf pijn om de waarheid onder ogen te zien.

We beleven moeilijke, verwarrende en zelfs gevaarlijke tijden.

De wereld lijkt steeds verder verdeeld, waarbij polarisatie en intolerantie als vergif door onze samenlevingen stromen.

Voor de Joodse gemeenschap in Nederland, maar ook wereldwijd, brengen de recente ontwikkelingen diepe zorgen met zich mee.

De angst voor toenemend antisemitisme, het oprakelen van oude vooroordelen en de schaduw van geweld hangen als een donkere wolk boven ons.

Juist in tijden als deze is het van cruciaal belang dat we als samenleving blijven opstaan tegen haat, uitsluiting en onrecht.

Dames en heren, ik wens u allen een inspirerende en waardevolle middag toe.